

Sygn. akt I ACa 1038/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 sierpnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Ewa Bazelan
Sędzia:	SA Jolanta Terlecka
Sędzia:	SA Bogdan Radomski (spr.)
Protokolant	sekr. sądowy Agnieszka Pawlikowska

po rozpoznaniu w dniu 17 sierpnia 2017 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa H. K. i K. L.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji powódki K. L. od wyroku Sądu Okręgowego

w R. z dnia 15 kwietnia 2016 r., sygn. akt I C 1770/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie IV w ten sposób, że datę wymagalności odsetek określa na 18 listopada 2014 r.;

II. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej

w W. na rzecz powódki K. L. kwotę (...) (tysiąc osiemdziesiąt pięć) zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

I ACa 1038/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Radomiu zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz H. K. oraz K. L. kwoty po 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia z odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty. Dalej idące żądania powódek sąd oddalił, a koszty procesu między stronami wzajemnie zniósł.

Podstawą faktyczną zasądzonych zadośćuczynień było zdarzenie z dnia 12 listopada 2004 roku, w którym kierujący samochodem osobowym F. (...) nr rej. (...) S. K. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że jadąc drogą publiczną w kierunku K. nie zachował należytej ostrożności przy zbliżaniu się do oznakowanego przejścia dla pieszych i znacznie przekroczył dopuszczalną prędkość na tym odcinku, nie ustąpił pierwszeństwa przejścia i doprowadził do potrącenia znajdujących się na przejściu pieszych I. i T. K.. Na skutek wypadku I. K. doznała obrażeń ciała, w wyniku których zmarła. Posiadacz pojazdu którym kierował sprawca zdarzenia w dacie

wypadku korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych na podstawie umowy ubezpieczenia zawartej pozwanym ubezpieczycielem.

Obie powódki zgłosiły roszczenia do pozwanego ubezpieczyciela o zapłatę zadośćuczynienia po 100.000 zł, natomiast decyzją z dnia 17 listopada 2014 roku pozwany przyznał im z tego tytułu po 9.000 złotych.

W ocenie sądu wypłacone kwoty nie były adekwatne w stosunku do cierpienia doznanego na skutek utraty osoby bliskiej. Sąd uznał, że zadośćuczynienie pieniężne kwotach po 30.000 zł. spełnia wymóg kompensacyjny i jest adekwatne do rozmiaru krzywdy przy uwzględnieniu już przyznanych i wypłaconych powódkom kwot po 9.000 zł. Dalej idące żądania sąd uznał za nieuzasadnione.

Z uwagi na fakt, iż zdarzenie miało miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r. tj. przed wejściem w życie przepisu art. 446 § 4 k.c., sąd jako podstawę prawną rozstrzygnięcia wskazał art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. oraz powołał się na orzecznictwo Sądu Najwyższego w świetle którego najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r.

Orzekając o odsetkach od zasądzonych kwot Sąd wskazał na treść przepisów art. 481 § 1 i § 2 k.c., i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 392 z późn. zm) w świetle którego zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Sąd podzielił stanowisko pozwanego, że dopiero od daty ustalenia okoliczności co do poniesionej szkody zakład ubezpieczeń popada w opóźnienie ze spełnieniem swojego świadczenia. W ocenie sądu dopiero w toku postępowania zostały przeprowadzone dowody na tej podstawie których możliwym było ustalenie skutków śmierci matki powódek. Nie można zatem zasadnie twierdzić, że pozwany do tego momentu pozostawał w opóźnieniu. Skutkowało to zasądzeniem odsetek od daty uprawomocnienia się wyroku.

Wyrok sądu pierwszej instancji zaskarżyła powódka K. L. w części dotyczącej orzeczenia o odsetkach od zasądzonego zadośćuczynienia. W apelacji z dnia 30 maja 2016 r. zarzuciła naruszenie art. 481 § 1 k.c., art. 455 kc i art. 817 § 1 k.c. , a nadto art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych przez przyjęcie, że powódce należą się odsetki od daty uprawomocnienia się wyroku, a nie od 18 listopada 2014 r.

Wskazując na powyższe zarzuty domagała się zmiany zaskarżonego wyroku przez zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 18 listopada 2014 r. do dnia uprawomocnienia się wyroku oraz zasądzenia kosztów procesu.

Apelacja powódki H. K. została cofnięta co skutkowało umorzeniem postępowania odwoławczego przez sąd pierwszej instancji (k. 220).

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja jest zasadna.

W zależności od okoliczności możliwym jest zasądzanie odsetek od kwoty pieniężnej zasądzonej z tytułu zadośćuczynienia od daty wyrokowania lub od wezwania dłużnika do wykonania zobowiązania – art. 455 k.c. w terminach określonych w art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Takie możliwości przewiduje orzecznictwo Sądu Najwyższego (por. uzasadnienia wyroków Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2004 r. I CK 131/03 – OSNC z 2005 r. z 2/40 ; z dnia 17 listopada 2006 r. V CSK 266/06 LEX Nr 276339 i z dnia 18 lutego 2010 r. II CSK 434/09 LEX Nr 602683). Zasądzenie odsetek od daty wyrokowania winno mieć miejsce w sytuacji gdy zobowiązany nie uchyła się co do zasady od obowiązku zapłaty zadośćuczynienia, a opóźnienie w zapłacie wynika z podejmowanych przez niego usprawiedliwionych czynności zmierzających do ustalenia zasadności żądania

i wysokości zadośćuczynienia. Natomiast gdy zobowiązany kwestionuje co do zasady bądź co do wysokości słuszność żądania zadośćuczynienia, zwłaszcza w sytuacji gdy przepisy prawa i orzecznictwo za słusznością takiego żądania przemawiają to brak jest podstaw aby przyjmować inny termin spełnienia tego świadczenia niż wynikający z art. 455 kc i art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) z wszelkimi wynikającymi z tego konsekwencjami.

W tej sprawie pozwany ubezpieczyciel wypłacił powódce kwoty po 9.000 zł mimo iż żądały kwot znacznie wyższych, a tym samym narażał się na konsekwencję wynikającą z art 481 kc. co do kwot, które w ocenie sądu zostały uznane za zasadne. Dlatego też odsetki od zasądzonego zadośćuczynienia należą się powódce zgodnie z żądaniem tj. od 18 listopada 2014 r. skoro pozwany po upływie 30 dni od daty wezwania w dniu 17 listopada 2014 r. zajął już stanowisko co do kwot jakie wypłacił powódce i odmówił wypłaty kwot wyższych niż 9.000 zł. Dowody przeprowadzone przez sąd pierwszej instancji, które w ocenie sądu miały decydować o ustaleniu rozmiaru krzywdy powódek , a tym samym i zasądzeniu odsetek od dnia wyrokowania nie posiadają takiego waloru jaki sąd pierwszej instancji im przypisuje (zwłaszcza że zostały przeprowadzone po upływie 11 lat od daty zdarzenia będącego źródłem roszczenia), a ustalenia z nich wynikające mogły być dokonane przez ubezpieczyciela w toku postępowania likwidacyjnego.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny w Lublinie na podstawie art. 385 kpc orzekł jak w wyroku. O kosztach sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 § 1 i art. 99 kpc w związku z § 2 pkt 3 w zw z § 10 ust 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804)

Jolanta Terlecka Bogdan Radomski Ewa Bazelan